

- **Грехът няма обратен знак**
- **От Бога ли е сътворен „третият пол“**
- **Когато злото стане норма**

стр. 3

- **Седемте сина на Скева – за безплодното призоваване на Божието име**
- **Свидетелства: Погребаната камбанария**

стр. 5

- **Св. Йоан Дамаскин: За добродетелите и пороците**
- **За новите издания на светоотеческа книжнина**

стр. 7

Краят на една клевета

Историци и общественици реабилитираха поп Кръстьо

Посредством художествената литература една погрешна информация дълък век бе лансирана като исторически факт. Така се получи лъжата, че йеродякон Игнатий – Левски е предаден от един български православен свещеник – поп Кръстьо. През годините на тоталитаризма тази лъжа се превърна в политическа идеология, използвана от атеистическата власт срещу авторитета на Православната църква и духовенството.

Днес историята, преиначена от атеистичната власт, търпи немалко корекции в името на правдата. Отпаднаха и фалшивите „доказателства“ за това кой е предал Левски. Историци и общественици се потруиха да опровергават клеветата срещу достойната личност на отец Кръстьо, която хвърляше тежка сянка и върху доброто име на Българската православна църква.

Изследователите подлагат на съмнение най-често привезданото доказателство – писмото на Ловешкия революционен комитет от 7 януари 1872 г., чрез което Левски бил извикан в Ловеч. Не само липсват писмени доказателства, че по това време свещеник Кръстьо е бил председател на комитета или пък негов касиер, но са запазени и писма, които удостоверяват, че тази длъжност е била изпълнявана от Марин поп Луканов. В полза на този факт е и графологическата експертиза, извършена от доц. Иван Вакарелски от катедра „Криминалистика“ при Юридическия факултет на СУ и ст. н. с. Здравко Георгиев, постоянен експерт към Съдебната палата. Двата протокола от 1965 г. потвърждават, че писмото от 7 януари 1872 г. не е писано от отец Кръстьо.

Изследванията на проф. Иван Панчовски и Васил Боянов (в книгата „Левски и Ловеч“) също така установяват, че

На 19 февруари Българският патриарх Максим понесе цветя пред паметника на йеродякон Игнатий (Левски). Повече за събитието четете на стр. 2

о. Кръстьо не е предал Апостола на свободата. Наред с тях могат да бъдат приведени още много. Оказва се, че всъщност дори не става дума за предателство, а за нещастно стечение на обстоятелствата, при които Левски бил заловен.

Освен измисленото предателство, дълги години за личността на този православен свещеник почти нищо не се споменаваше. А самият той бил човек образован, с висока култура, обществен деец и родолюбец.

Завършил Духовната семинария в Белград, където участвал в Първата българска легия. Лично познавал Раковски. Оттук е и близкото му приятелство с Левски, също легионер. Той бил и писател, писал басни и стихове. Негови книги са отпечатани в Букурещ със съдействието на самия Раковски. Поп Кръстьо е един от създателите на Ловешкия революционен комитет.

Последните проучвания потвърдиха, че клеветата срещу този свещеник, а оттам и срещу Църквата

ни, е била поддържана тенденциозно.

Затова е крайно време българинът да престане да смесва истинското лице на православния духовник с отблъскващия образ на „попа“ от родната ни литература и от комунистическото минало.

Като народ ни остава също да преодолесем и собствения си комплекс за национална малочисленост, несправедливо свързан с измислицата, че предателството е характерна българска черта.

† Ловчански митрополит Гавриил Църквата не може да забрави Бога

По повод статията „Църквата забрави Бога“, в „Труд“, 5. 02. 2002 г., стр. 18-19

Църквата не може никога до края на света да забрави Бога. Господ е казал: „Ще съгради Църквата Си и портите алови няма да ѝ надделеят“ (Мат. 16:18).

Ако Църквата е забравила Бога, то портите алови са ѝ надделели; думите на Христос не са верни, а думите в статията са верни.

Но ако лъжата е присъща на дявола и на неговите служители, то думите на Божия Син са самата пълна и свършена истина во веки веков. Църквата, това сме всички ние – клирици и вярващи по целия свят. Кой е той съзлик, дето си позволява да клевети цялото огромно множество от вярващи, сред които има и Божии угодиници! Малко е такъв да бъде наречен лицемерец. За него Христос е казал: „Който съблазни едного от тия малките, които вярват в Мене, за него е по-добре да му наднат воденичен камък на шията и да го хвърлят в морската дълбочина“ (Мат. 19:6).

Защо статията не е озаглавена иначе? – защото целта ѝ е да отблъсне хората не просто от някаква определена група недостойни лица, а да ги отблъсне от вярата и от Христова църква!

По-нататък е цитирано Евангелието, където Христос е казал: „Лиемерцецо, извади първо гредата от око си и тогава ще видиш как да извадиш сламката от око на брата си“ (Мат. 7:5). Тези думи са казани по отношение на онези, които осъждат хората за техните грехове, но себе си оправдават и бидейки грешници, се считат за по-праведни. Но ако изобличаването от Църквата на някаква ерес би било „валдене на сламка от око на брата“, то според авторката на статията излиза, че всичките св. отци от Седмте вселенски събора са били „лиемер-

ци“ – заключение наистина страшно, но слава Богу – съвършено невярно. Бог е прославил и прославя светите отци и този, който дръзва да въстава срещу тях, какво му струва да обисне за хули и останалите служители на Църквата.

Авторката по-нататък „плаче“, че свещениците от Софийска епархия плащат четири процента „наем“ на Митрополията (четири процента от прихода в бюджета отиват в касата на съответната митрополия), но тя нищо не казва за това, че Софийската митрополия е давала годишно по 800 000 лева за ремонт и строителство на църкви и манастири.

По отношение обета за нестяжание, той не означава да нямаш нищо собствено, а да нямаш нищо излишно и да нямаш пристрастие към вещи и пари.

Относно транспорта на владиката, за него колата е една от първите необходими и ако няма слузбена кола, добре е, че има своя собствена и я троши за благого на своята епархия.

По същия начин бих могъл да анализирам всеки един ред от зловредната статия, но това би било под моето епископско достойнство.

Накрая ще отбележа, че авторката навсякъде в своите писаници, където споменава моето име, ме нарича Гавриил, вместо Гавриил. Но тя, която знае броя на свещеници, на пенсионери, броя на църкви и манастири, джамии и пр., не може да не знае, че името (далено ми при монашеското пострижение) на Великия Божий архистратиг, благовестника на св. Богородица и нейния ангел-пазител по време на земята ѝ живот, е не Гавриил, а Гавриил. Подменяйки това име, тя безчестно не мен, а този, чието съвие име аз недостойният нося.

ХРОНИКА

България

Заупокойна литургия в памет на йеродяк Игнатий (Левски)

На 19 февруари се навършват 129 години от обесването на йеродяк Игнатий – Васил Левски. По този повод, в същия ден, в ПКСХП „Св. Александър Невски“ бе отслужена заупокойна св. Литургия от Левкийски еп. Павел, председател на църковното настоятелство към храма, архим. Борис, гл. секретар на Св. Синод, храмовото духовенство и протодякон Стефан Марков. На службата молитвено присъства Негово Светейшество Българският патриарх и Софийски митрополит Максим. Веднага след Литургията Светейшият патриарх в съслужение с б. Нюйоркски митрополит Геласий, Великотърновски митрополит Григорий, Трапезишки еп. Иларион, Знепольски еп. Николай, викарий на Софийска митрополия, архим. Борис, храмовото духовенство и множество свещеници от Софийска епархия, отслужи трисагния за упокоение душата на йеродяк Игнатий. Слово за Апостола на свободата произнесе архим. Борис.

След богослужението Българският патриарх, пригряжаван от архиерите и останалите духовници се отправи към паметника на Васил Левски. Там той бе поканен, за да присъства на възпоманелната церемония, организирана от Столичната община и Общобългарския комитет „Васил Левски“. Първоначално на родната ни Църква, заедно с гл. секретар на Св. Синод архим. Борис, за своето място сред официалните лица, между които бяха президентът Георги Първанов, председателят на Народното събрание Огнян Герджиков, вицепремиерът Николай Василев, началникът на Генералния щаб ген. Михо Михов, министри и депутати. Речи за Левски произнесе зам.-кметът на столицата Венцислав Николов и председателят на СБЖ доц. Александър Ангелов. Паметта на големия български революционер бе почетена с едноминутно мълчание. След това Българският патриарх и оста-

налите официални лица поднесоха венци и цветя пред паметника на Васил Левски.

За разлика от миналата година, този път на церемонията не бяха поканени и не бяха допуснати да присъстват разколниците от лжеинода на „софийски митрополит“ Инокентий. Това е още едно важно свидетелство от страна на държавната власт, че тя подкрепя и признава единствения каноничен Български патриарх и Софийски митрополит Максим. Дано държавната власт в скоро време окаже и помощ в окончателното премахване на разкола и неговите структури, които от дълго време нанасят тежки вреди на Българската православна църква.

Димитър БОБЧЕВ

Академични новини

Официално посещение на Богословския факултет към СУ „Св. Климент Охридски“ в Белград

В периода 25-28 януари делегация от Богословския факултет към СУ „Св. Климент Охридски“, състояща се от декана доц. И. Ж. Димитров, гл. ас. Дилан Николчев, ст. ас. Павел Павлов и ас. Иван Латковски, посети Богословския факултет на Сръбската православна църква в Белград, СР Югославия. Посещението бе по покана на декана на Белградския факултет проф. д-р Радован Бигович.

Основното събитие, на което стана съпричастна и нашата делегация, бе празникът на св. Сава Сръбски (14/27 януари), който се чества от Сръбската православна църква с голяма тържественост. На 26 януари вечерта във факултетния параклис „Св. Йоан Богослов“ бе отслужено вечерно бдение, а на следващия ден – св. Литургия от Негово Светейшество Сръбския патриарх Павел в съслужение с преподавателите от факултета и гостите: о. проф. Николай Чернокрак от Православния богословски институт „Св. Сергий“ в Париж и о. проф. Ян Зозуляк, заместник-декан на Православния богословски факултет в гр. Прешов, Словакия. Присъстваха много официални лица, сред които и престолонаследникът на Сърбия Александър Караджорджевич със съпругата си. Отлично се представиха хората на студентите. Силно впечатление ни направи и тяхното цялостно участие в Литургията – благоговейното причастяване със светите Христови Тайни, продължил повеќе от половин час поради големия брой причастници.

Празникът продължи с тържествено събрание-

концерт в аулата на факултета, където дойдоха много официални лица и представители на различните вероизповедания в Югославия.

С приветствие към пълната зала се обърна деканът о. Р. Бигович. Отец проф. Радомир Попович (преподавател по църковна история) прочете отчетен доклад за резултатите от образователния процес през изминалата учебна година и обяви награди за отличилите се студенти. Особено интерес предизвика беседата на о. проф. Владан Перичић „Ако можеш да повярваш...“. Тържествено продължи с поетично-музикална програма на студентите, които прочетоха прекрасни затрогващи молитви от светилите на Сръбската църква Николай Велимирович и Юстин Попович, съчетани с подходящи изпълнения на народни песни. Накрая всички изпяха химна на св. Сава, славейки с пълно сърце този велик просветител на сръбския народ.

В словозата на факултета бе даден тържествен обяд за всички гости и студенти. Празникът на св. Сава, който, съвсем естествено, се отбелязва най-тържествено под покрива на Богословския факултет, бе уважен и от деканите на няколко от основните факултети на Белградския държавен университет. Към края на обяда студентите поздравиха съвсем импровизирано присъстващите с изпълнение на народни песни. По настояване на домакините четиримата представители на Софийския богословски факултет изпълниха няколко български църковни песнопения, които предизвикаха много аплодисменти.

Вечерта деканът о. Бигович даде официална вечеря в хотел „Палас“, на която пристъпаха по-тесен кръг гости: Негово Преосвещенство Браничевски епископ Игнатий (Мидич), представителите на чуждестранните православни богословски школи, част от преподавателите от Белградския факултет, както и гостите от Регенсбург д-р Раух и д-р Вирвол.

При посещението в Белград бяха обсъдени възможностите за по-тесно сътрудничество между факултетите в Белград и София, което да се изрази в подписването на конкретно споразумение за научен обмен на кадри, специализации и др. След проведените разговори на тази тема се прецени да се издача приемането на Богословския факултет на Сръбската православна църква в състава на университета, което се очаква да стане в близките месеци. Макар все още да няма официално споразумение, бе договорено гостуване в София на декана о. Бигович, както и на други старши и млади преподаватели с цел укрепване на добрите взаимоотношения.

По волею на целия престой в Белград представителите на Богословския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ усеаха топлият братски чувства на колегите си, които бяха ярък израз на тяхното православно свидетелство за любов към ближния в трудните условия на следвоенното време.

На връщане от Белград посетихме и се поклонихме в историческия Погановски манастир, както и в близкия Суковски манастир.

ЦВ

ХРОНИКА

От света

Храмов празник на българската община в Мюнхен

Негово Високопреосвещенство Западно- и Средноевропейският митрополит Симеон посети Българската община в гр. Мюнхен за храмовия си и патронен празник „Св. Климент Охридски“ на 25 ноември 2001 г. Той пристигна на 23 ноември вечерта, придружен от протоиндигела на митрополията Негово Високопреподобие архимандрит Тихон. Двамата бяха посрещнати и приети в българския консулски дом от г-жа Венета Момчева, генерален консул на Република Бълга-

рия в Мюнхен. На 25 ноември митрополит Симеон, придружаван от архимандрит Тихон, и генералния консул г-жа В. Момчева пристигнаха в параклиса „Св. Климент Охридски“, намиращ се в подземие на католическия храм „Св. Йоан Кръстител“, където бяха посрещнати най-сърдечно от енорийския свещеник ставроф. ик. Георги Шумов и Високопреподобия архимандрит Иван (Стойков), гост на църковната ни община, както и от дошлите вече енорияши – църков-

ното ни изпълнение.

Негово Високопреосвещенство митрополит Симеон извърши иподяконско постръжение на Иван Стоянов.

В края на св. Литургия митрополит Симеон произнесе затрогващо отеческо слово за празника, свързвайки неговото значение със злободневните проблеми на съвременния свят, за кризисите в сегашния ни християнски духовен живот.

Ставроф. ик. Георги ШУМОВ, гр. Мюнхен, Германия

ЛИЧНИ

Ден на любовта – но коя?

Ако отворим църковния календар, ще видим, че на 14 февруари Православната ни църква чества Успение на св. Кирия Славянобългарски. Доскоро не е фигурирал Празник на влюбените нито сред църковните, нито сред официалните празници. По-възрастните хора с основание отбелязваха, че преди на този ден се е празнувал по стар стил Св. Трифон (Зарезан), но не и Св. Валентин. У нас празникът бе обявен като празник на Католическата църква и на всички влюбени по света. Католическата църква обаче също празнува Успение на св. Кирия, а Св. Валентин в Италия всъщност е местен храмов празник.

Според информация от Интернет, такъв све-

тец съществува и Руската православна църква го чества, но не на този ден и не с такава идейна насоченост.

Странното е, че Св. Валентин като ден на влюбените идва по-скоро от Америка, която е традиционно протестантска страна, а протестантите не признават светците... И все пак, там св. Валентин се счита покровител както на „обыкновените“ влюбени, така и на хомосексуалистите!

Като се има предвид, че у нас това нововъведение се популяризира главно сред младите хора – на възраст от 12 до 30 години – става ясно, че не се касае само го търговски трик. На практика обществото пропагандира т. нар. свободна любов и го-

ри ѝ измисля празник, използвайки името на светец. Но ако наречем нещата със собствените им имена, ще разберем, че всъщност т. нар. Ден на влюбените не е нищо друго, освен празник на блудството.

Затова нищо чудно, че на този „празник“ представители на Червената кръст поднасяха на влюбените двойки средства за предпазване от СПИН, венерически болести и забременяване. Показателно за духа на времето, в което живеем.

Жалко, че прекрасната дума любов така гевалвира. И ако това се отнася го любовта между хората, то какво остава за възвишената любов към Бога?

Светозара ВАСИЛЕВА

Фестивал на руската песен

От 25 февруари в София започва заключителния етап на Фестивала на популярната руска народна песен, посветен на Националния празник на България 3 март и 125-годишнината от обявяването на Руско-турската освободителна война.

Заключителният концерт от раздела за популярна песен ще се състои на 27 февруари от 18 часа в залата на РКЦИ, а заключителният концерт на детската песен – от 16 часа на 28 февруари в Националния дворец на децата.

Програмата на фестивала включва интересни концертни изяви и през месеците март и април, когато ще се състоят концерти на църковната и класическа песен. По време на заключителния концерт на фестивала през март, ще прозвучи автентична руска църковна песен с участието на църковни хорове от страната. Програмата включва изпълнения на църковен хор от град Перник, представителен смесен хор на Врачанската епархия, Софийски православен хор, Софийски каме-

рен хор „Васил Арнаудов“, смесен камерен хор при храм „Св. Троица“ и руски православен хор. Ще бъдат изпълнени църковнославянски песнопения, фрагменти от литургията на Сергей Рахманинов, „Отче наш“ на Кедров, „Господи, Боже Израилев!“, „Скажи ми, Господи!“, „Многоя лета“ на Бортиянски, „Хвалите имя Господне“ на Честяков, „Вечери твои“ на Львов, „Милост мира“ на Виноградов и „Покаяние“ от Ведел.

Анна ЗОГРАФОВА

Грехът няма обратен знак

Много често у нас редица въпроси се решават на принципа „постепенно свикване с определена идея до нейното приемане от обществото“.

Преди повече от десет години в България много малко се говореше за „обратните“. А в случаите, когато ставаше реч за тях, отишението беше негативно, като за нещо лошо, а ако не бяха атеистични времена, бихме казали – греховно.

Но сякаш без да забележим, в последните години отношението ни по този въпрос се е променило много – станахме много по-толерантни към това явление. За десетина години филмите, медияте, музикалната индустрия успяха да изгралят нов имидж на хомосексуалистите – на симпатични, талантливи, интересни, чувствителни, раними, фини и интелигентни хора. Като такива те имат право на свои клубове, места за среща и т. н.

Вече свободно се дискутира законово уреджане на техните права и статут и засега свенливо се повдига болният на Запад въпрос за браковете между двойки от един и същи пол и възможността те да си осиновяват деца. Въпреки че идеята за хомосексуалните семейства сега звучи скандално, напълно е възможно тя да бъде постепенно приета от обществото, а след това и от законодателството ни.

Предпоставките за това са налице: вече години наред се лансира като научен факт заблудата, че хомосексуалните наклонности са генетично определени, т. е., че геновете не са виновни за сексуалната си ориентация, а просто такива са се родили (появи се и терминът „трети пол“); заиграва се с чувствата на хората, като се обявява, че хомосексуалистите не бива да се лишават от човешкото право да обичат, да имат семейство, деца и т. н. Така една дълго повтаряна лъжа постепенно се превръща в истина. Като резултат в обществото ни освен „старото“ схващане, че хомосексуалното поведение е ненормално и осъдително, все повече се налага мнението, че това е съвсем нормално явление и отношението към „обратните“ трябва да бъде толерантно. Стига се до там, че хомосексуалистите не само не скандализират, но дори са обградени с ореол на загадъчност, изборничност, необикновенност...

Какво трябва да бъде отношението на християните към тези хора? Дали да се отнасяме със състрадание като към болни, или да осъдим хомосексуализма недвусмислено? И двете.

Свещеното Писание категорично определя поведението на хомосексуалистите като грях и „гнилота“ в очите на Бога. (вж. 3 Лев. 18:22, 1 Кор. 6:9, 1 Тим. 1:8-11) Тази категоричност не подлежи на коментари. В творенията на св. отци, аскетическата и друга християнска литература този въпрос почти не се засяга, тъй като не подлежи на съмнение или разяснение поради абсолютната категоричност на забраната.

И докато съвременното общество заявява, че хомосексуализмът не е белег, а естествено състояние на някои хора, то Църквата го определя като забляване вследствие на грехопадението, грях като всеки друг. Страст, която може да се лекува, стига страдащият да приема това като страдание и да жале изцелеността си, а не да счита състоянието си за „естествено“. Докато хомосексуалното поведение се толерира, пропагандира и защитава, то ще се счита за нормално и хората, които го практикуват, ще продължат да пребивават в греховното си състояние и да се задълбочават в него, по-специално след себе си своите партньори, децата, които ще си отглеждат заедно и т. н. Те няма да знаят и могат да потърсят помощ за своето спасение.

В Църквата всяка немош, всеки грях може да бъде излекуван с помощта на Божията благодат. Но за да стане това, човек трябва да осъзнае греховното си състояние, да прецени поведението и мисленото си и с цялото си сърце да пожелае да се промени, да се покае и да поеме своя път на богоуподобяване, за да изпълни своето предназначение като човек.

Как да се отнесем с такъв човек, дошъл да търси помощ и подкрепа в

Православието? Има ли той място сред нас? Църквата винаги е била толерантна към грешниците, дотолкова доколкото само в нея те могат да получат прошка на греховете си и очистяване чрез тайнствата ѝ. Църквата Христова няма да отхвърди нито едни хомосексуалисти, който искрено желяе да се промени, така както няма да отблъсне никой наркоман или блудник. Зашто Христос казва: „Здравите нямат нужда от лекар, а болните; идете и се научете, що значи: „милост искам, а не жертва“. Зашто не съм дошъл да призова праведници, а грешници към покаение“ (Мат. 9: 12-13).

Този призвиз е насочен не само към душепастирите, но и към всеки един член на Църквата, който е една своя дума или реакция може да отблъсне искрено желание за промяна или да подкрепи този човек в първите му стъпки към неговото изправяне.

Полина СПИРОВА

Бог е створил човека „мъж и жена“ (Бит. 1:27)

ме подкрепата на държавата като приемник на християнските ценности в своето законодателство и социална политика. Византийският период на Църквата е безвъзвратно отминал. Юстиниановата „симфония“ може да бъде само идеал. Връща се древноотечествено, но не с лавров венец и в това, а с костюм от „Армани“, скъпи интелегентски очила и елегантно кюфарче. Триумфа и варварството. Този път – не на кон и с копие в ръка, а по Интернет, по кабелната телевизия или по дискотеките петък вечер.

Бог е створил човека „мъж и жена“ (Бит. 1:27)

Зад всичко това все по-здраво застава държавата, която все повече за-

крива желанието им да имитират истинско семейство. Така и дяволът изкушава хората, явявайки се в образа на светъл ангел, имитирайки истинските Божии пратеници. Злото непрестанно се стреми да се възпроизведе. В бунта си срещу Бога сатаната не е сам, той увлича след себе си други ангели, превръщайки ги в ангели на тъмнината. Демоните са зли и затова искат да поредат към победен заедно със себе си повече хора. По същия начин и хомосексуалистите: не само те самите водят греховен живот, но желаят да възпроизведат своя модел на поведение чрез „своите“ деца.

В края на шестия творчески ден, видя Бог всичко що създаде, и ето, беше твърде добро“ (Бит. 1:31). Човекът, както и всяко нещо сътворено от Бога, е „твърде добро“. Това не значи, че хората не могат да се развият, т. е. да се богоуподобяват, за да станат съвършени. (вж. Мат. 5:48) Но превръщането на един мъж в хомосексуалист и на една жена в лесбийка не може да се нарече усъвършенстване. Такова Божие творение няма, значи е дело на някой друг...

Когато злото стане норма

Християнското свидетелство все повече започва да се лишава от своя многовековен комфорт. Затова пък се доближава към своите най-„автентични“ условия – тези, в които процъфтяла апостолската проповед.

Ние трябва да свикваме с тази мисъл. Не можем още дълго да очаква-

почва да се съобразява с ценностите на т. нар. Международна общност. С други думи, натам върви целият свят.

Отпада християнската мотивация на държавните закони.

Днес например са създадени условия не само за лесно разпадане на брака, но и за неговото пълно обезсмисляне в обществен план. От друга страна, много държави вече узакониха хомосексуалните „бракове“. Това рано или късно ще се случи и у нас. Развитието на свободни сексуални отношения отдавна би се превърнало в официална програма, ако не беше СПИН-ът. Но и „борбата“ с него също приема характера на програма, поощряваща (а не ограничаваща) свободния секс.

Образователната система не допуска „чисти“ духовни послания – религиозният плурализъм става задължителен. Обществени пространства, както и обществените отношения твърде много започват да напомнят онези Атина от началото на първи век, когато св. апостол Павел „възмущаваше се духом, гледайки тоя град, пълен с идоли“ (Деян. 17:16).

Има много оптимизъм в тази нова-стара реалност. Но това е един есхатологически оптимизъм в съзвучие с думите на св. Йоан Богослов от неговото Откровение: „Неправедният нека върши още неправда; нечистият нека се още скверни, а светият нека се още осветява“ (Откр. 22:11).

Спасителят Христос в притча казва същото за „доброто насаждение“ и „плевелите“: „Да не би, като скубете плевелите, да изскубете заедно с тях и житото; оставете да расте и едното и другото заедно до жетва; а по жетва ще река на жетварите: съберете първом плевелите и ги вържете на снопове, за да изгорят; а житото приберете в житницата ми“ (Мат 13:29-30).

Не тъга, а радост струи от тези думи. Откъде накъде радост? – от това, че добродетелта няма вече официалната и административна подкрепа на държавата и закона!

Няма нищо по-тъжно от наложената, от насилствената добродетел; от добродетелта, осигурена чрез законодателната система и изисквана под страх от наказание.

Това време очевидно свършва. Сега, когато се узаконява беззаконното, а добродетелта се подминава с безразличие; когато грехът става норма, идва времето на истинската добродетелност. Онези, които е чиста и свободна, която е мотивирана единствено от светото Евангелие, а не от суетни скрупули. Светът се пребори с морализма и това е прекростоно. Разбира се, той

направи това в името на собственото си влечение към греха, но без да иска направи неоченима добрина на благочестието, като го освободи от сковаващата преградка на законничеството.

Занаят пред въздържанието ще е само благодатен и духовен плод, а не издънка на обществени страхове. Защото за блудство или изневяра вече нито убиват с камъни, нито затварят в тъмници. Напротив – сексуалната разпуснатост и изневяра те насърчават и от държавата, и от общество.

Когато хомосексуалисти и блудници правят кариера и пари на тази основа, то кой би могъл да обвини въздържаните и добродетелните в неискреност?

Досега хулители на Църквата често злословиха, че сред монасите имало мъжеловство. Но техният аргумент се опира от смисъл. Мъжеловците днес прекростоно си живеят в света и нямат никаква причина да се укриват, а още по-малко – да търпят манастирски несгоди.

Когато някой ходи на църква и стои с часове на св. служби, вече не може да бъде подозираен, че го прави с досада, за да се хареса на „всички, които така правят“. Неделната литургия отдавна не е повод да имаш добър обществен авторитет.

Напротив, по-модерно е да си езичник-окултист, клиент на екстрасенси. Обществото насърчава това.

За поста – да не говорим. Когато той е тъй успешно изместен от диетата и здравословното хранене, остава неговата неподдревна същност – духовният подвиг...

Така е – от една страна се лишаваме от душевния комфорт на институционалната поддръжка в християнската добродетелност и свидетелство. Но от друга се добиваме с изключителна шанса да живеем в условията, в които се разпалило някога апостолското горене на духа. Християнството постепенно попада отново на форума, на агората или ареопага. Само дете имат по-различен вид и разполагат с други технически възможности.

И до нас отново достига въпросът: „Можем ли да знаем, какво е това ново учение, което проповядва?“ Зашто нещо странно влагаш в ушите ни“ (Деян. 17:19). И ние пак с надежда търсим да открием някой модерен жертвеник, на който да пише „Незнайному Богу“ (Деян. 17:23), за да използваме случая благодатно и ако е възможно, да обрнем още някого в истината...

Важното е да не се изпусне този шанс.

Сегемте сина на Скева

(Деян. 19:1-17)

Когато св. ап. Павел проповядвал Евангелието в Ефес, той благовестил царството Божие и в местната синагога. Юдеите упорствали и „злословели пътя Господен“, порали когото апостолът ги оставил и продължил проповедта си другаде.

За две години всички чули Словото, но също така видели големи чудеса, които Бог извършил „чрез ръцете Павлови“.

Тогава юдеите, които отхвърляли учението, все пак завидели на делата. Писанието уточнява, че това били някои от „юдейските заклинатели-скитници“ и по-конкретно – седемте сина на някои си юдейски първосвещеници на име Скева. Те се пооблизнали от славата, която носели чудесата, и решили с празни и алчни сърца да имитират апостолите. Вършели същото като

асия, в която сме поставени.

И днес много хора отхвърлят словото на благовестие, злословят пътя Господен. Светът търси истината там, където му е угодно и понеже не я намира, я замества с полустини. По същия начин постъпвали и юдеите от ефеската синагога. На тях им било по-удобно да си стоят под сянката на Моисеевия закон и затова Слънцето на правдата ги ослепявало. Месия дошъл, но те предпочели безплодните усилия на плътта, вместо духовния труд на християнското благовестие.

Но иначе било толкова сладко да те облажавало хората като чудотворец, да те тачат като свят човек. И те подхождали лукаво. Поискали наготово само плодове, без лично усилие. И лукавството ги приучило да призовават името на „Иисуса, Ко-

Така постъпват и разни новоземци, които употребяват светите икони за празните си ритуали.

Спиритисти и екстрасенси се „зарещат“ по църквите и търсят някакви енергии в църковните свещени предмети.

Атеисти и днес в интелектуалните си амбиции призовават името Господне, защото сега така е прието...

Но ето, че това не е достатъчно. Всички те се оказват неспособни да изгонят злия дух, подобно на юдейските заклинатели скитници, описани в „Деяния на светите апостоли“.

И днес демоните им отговарят: „Иисуса познаваме и Павла знаем, но вие кои сте?“

Колко е важно да осъзнаем, че Христос от мнозина слушал да зоват Неговото свято име, но само „чрез ръцете Павлови“ вършел чудесата Си. Защо пак чрез ръцете Павлови и чрез ръцете на останалите апостоли се предава до ден-днешен духовната власт на Иисус Христос в Църквата – ръкоположението в свещен сан е едно от Божиите чудеса. Чрез него се определят вечните и истинските предели на самата Църква – не географски, а духовни. Така чрез ръцете и на днешното свещенство се прогонват зли духове и се извършват изцеления.

Но дори и в Църквата, ако престанем да изповядваме в дела Господа, ако изгубим апостолския дух, ако неразкаяно служим на греха, започваме да приличаме на синовете на Скева. Безсмислено ще е тогава да призоваваме пред хората Христос, „Когото Павел проповядва“, а ние – не.

Това не само ще ни остави духовно безплодни, но ще разгневни още повече демоните срещу нас. Тогава и за нас ще се отнасят думите: „Иисуса познаваме и Павла знаем, но вие кои сте?“

Благовест АНГЕЛОВ

Христос изгонва демони

Стенопис от Славския манастир

тях – призовавайки името на Господ Иисус Христос над обсебени от зли духове, като казвали: „Заклеваме ви в Иисуса, Когото Павел проповядва.“ Но злият дух чрез своята жертва отговорил: „Иисуса познавам и Павла зная, но вие кои сте?“ И те тежко пострадали от него, а обсебеният си останал неизлекуван.

В нашите модерни, но постаромо лукави дни, би било полезно по-често да си припомним тази случка. Тя разкрива реалности, които пряко касаят духовната ситу-

Зов за помощ

Братя и сестри в Христа!

Обръщаме се към вас с молба по Божията милост да помогнем заедно на едно дете от нашата енория да живее.

ТЕОДОРА се нуждае от спешна чернодробна трансплантация.

Операцията ѝ може да се извърши единствено в чужбина и за целта са необходими 180 000 DM.

Освен на засилено молитвено застъпничество за Теди, ви молим и за вашата финансова помощ.

Дарения се събират в следните софийски храмове:

- храм „Покров Богородичен“
- храм „Св. Климент Охридски“ – жк „Люблин“
- храм „Св. Мина“ – кв. „Модерно предградие“
- храм „Св. Дух“ – кв. „Надежда“
- храм „Рождество Богородично“ – кв. „Красна Поляна“
- храм „Св. Иван Рилски“ – Софийска духовна семинария

Свещеникът Николай Танев,
енириаш от храм „Покров Богородичен“

За контакти:

тел. 953-35-23

Енорийски център

„Покров Богородичен“

тел.: 987-16-55

Фондация „Покров Богородичен“

Банкови сметки:

Булбанк АД

Бкод 62196214

BGL: 9014321403

USD: 9114321407

DEM: 9214321400

АМВОН

Неделя на Митаря и Фарисея

„Фарисейнът, като застана, молише да в себе си тъй: Боже, благодаря Ти, че не съм като другите човече, грабител, неправедник, прелюбодейци, или като тоя митар.“

(Лука 18:13)

От днес започват три-те подготвителни седмици, които предшестват Великия пост и постепенно ни въвеждат към негов. Тази цел преследват и евангелските четива, които се четат в продължение на четири недели, първата от които е Неделята на Митаря и Фарисея. Двама човека – фарисей и митар – влезли в храма да се помолят. Фарисейт, парадирал със своята външна праведност, осъдил митаря, който свит под тежестта на греховете си, просел смирено милост от Бога. Господ Иисус Христос казва, че митарят си отишъл у дома оправдан повече, отколкото фарисейт.

Защо фарисейт си търнял унижен и осъден? С какво разгневил Бога и повредил своята душа. Нима не е вярно, че странел от греха, че познавал Закона и се старал да изпълнява стриктно неговите предписания за нравствен живот?

Според авва Доротея всичко, което фарисейт казва за себе си, е истина и няма нищо осъдително в това, че е благодарил на Бога, задело не е като другите, прелюбодец и грабител. Няма нищо осъдително и в това да благодари на Бога за добродетелите, които е придобил и добрините, които е извършил, понеже Бог му е помогнал и съдействал в това. Бог прави човек и да иска, и да може да върши добро.

Фарисейт излязъл от храма осъден, защото осъдил митаря, осъдил не конкретен грех, а самия човек и целия му живот само след един поглед. „Не съм като този митар“ – презрението, с което се е извърнал от святия в гъла грешник, подхвърлило на осъждане иначе стриктно изпълняващия и най-малката буква на Закона фарисей.

Знаем, че „митар“ в онова време се било превърнало в нарицателно за грешник: лъжец, грабител, измамник, безбожник. Но оправдава ли това фарисея? Нима фарисейт е можел да знае от каква болка и срам се раздира сърцето на oakания му събрат? Нима е можел да знае с какво дълбоко разкаяние и скръб създателят? Че в този миг на дълбоко разкаяние и скръб Бог вече му е простил и умилата му от банята на поканията душа е по-бяла от сняг?

Ние с плътските си очи често се подлъгаме от външното и мимолетното и погрешно преценяваме човека до нас. Виждаме някоя негова постъпка, виждаме към коя проследя принадлежи и казваме: „такъв е“, без да познаваме миналото му, без нищо да знаем за настоящето му, без да знаем с каква мисъл запознат нощем и какво носи в сърцето си. А може би само една негова добра постъпка да е по-ценна в очите на Бога от целия наш привидно „праведен“ живот?

Под претекста, че служим на Истината, все в името на доброто, за да се покажем открити, неприщорни, ние често изричаме хули за хората около нас. Така си навличаме голям грех и като фарисея от притчата вместо похвала от Бога получаваме осъждане.

Но как да реагираме, когато виждаме, че някой наш събрат грешил? Да изобличим греха му, като го опозорим пред всички или, напротив, да си затворим очите пред истината от страх сами да не паднем под осъждане. Може би отговорите ни подсказва следната притча: Вървели Истината и Любовта и срещнали един човек, който бил облечен в овксяни, мръсни

дрехи. Истината спряла пред него и го укорила: „Я се виж какъв си дрипльо, как можеш да вършиш по уличите с тези дрехи – да ставаш за посмешище на хората!“ Любовта свалила палтото от плещите си и без дума да каже, загърнала с него oakания човек.

„Любовта покрива всички грехове“ – казва премъдрият Соломон (Притч. 10:12), а именно любовта е добродетелта, която липсва най-много на фарисея. Той изнурувал тялото си с пост, заделял определената от Закона част от всичко, което е придобил, редовно посещавал храма и се моел, но сърцето му си оставало студено, без любов. „И да раздам всичкия си имот, да предам и тялото си на изгаряне, – шом любов нямам, нищо ме не ползува“ (1 Кор. 13:3) – казва св. ап. Павел в своя беззмъртен химн на любовта. – „Любовта зло не мисли... всичко извинява... всичко претърпява“ (1 Кор. 13:5, 7) и ако в нас има любов, тя ще извини всяко съгрешение на ближния и ще ни подсказва най-верния подход към него.

Нека молим Всеподателя Бога да ни дарува преизобилно любов, за да се подкрепяме един други в нашите немощи, да ни даде да виждаме нашите прегрешения и да не осъждаме своите братя. Амин.

Отец Йоан
КАРАМИХА/ЛЕВ

РЕЧИК

За израза „Лекарю, изцери се сам“

Изразът лекарю, изцери се сам означава: преди да осъждаш другите, сам се поправи. Той води началото си от св. Евангелие, където е употребен от Господ Иисус Христос. (вж. Лука 4:23) Значението на израза в св. Евангелие е също, каквото е и в нашия език.

Този израз вероятно е съществувал и преди Христа, но за първ път е засвидетелстван в Евангелието от Лука 4:23. (Сам

Господ в посочения евангелски стих го характеризира като „поговорка“) Цитиран е от Спасителя в назаретската синагога. Един съботен ден Господ влиза в нея и прочита пред събралите се откъс от Книгата на пророк Исаия (Ис. 61:1-2; Лука 4:16-19). След това Иисус Христос изяснява, че прочетеното пророчество вече се е сбъднало. (Лука 4:21-27) Всички престоиващи обаче се изпълват с ярост (Лука 4:28), защото си

представят очаквания Месия по друг начин.

Изразът лекарю, изцери се сам се използва и в други езици. В руския език този израз се употребява според църковно-славянския превод на текста от Лука 4:23 (вж. врачу, исцелись сам; срв. русо. врач, исцелись сам). Често се шитира и латинският превод на израза (medice, cura te ipsum).

Иво БРАТАНОВ

КАНОНИЧНО ПРАВО

Милко КОЖУХАРОВ, гл. счетоводител на Св. Синод на БПЦ, юрист и икономист

Продължение от бр. 3

Божията църква е неприкосновена

Академик Любен Василев казва, че „до днес няма едно точно определение на понятието юридическа личност“. Пръв дава такова определение папа Григорий, като го определя: „това е фикция“. Изтъкувано, това би означавало едно човешко разсъждение. Навярно това е било отговор на някое желание Църквата да бъде подчинена на гражданско право. Божията воля да бъде подчинена на човешката воля?

Диаматинският епископ проф. Никодим Милаш в своето „Православно църковно право“ ни дава следното известие: „Във втората половина на XVIII век на Запад бидеха направени опитвания да се приложи към църковното право рационалистичната метода, та независимо от положителните предписания на Църквата, това право да се изложи по законите на разума – човешкият разум се явил съдия на църковните установления, с които се занимава църковното право. Доколко това само по себе си е правосътно, и как, най-после, то е шло да разруши юридическото здание на Църквата, дори и самата Църква, излишно е да се говори. Туй философско или естествено църковно право, както го нарекли някои, било опровергано не само от римокатолическите, но и от

протестантските канонисти и сега вече никой сериозен писател не се залавя да състави такова право.“

Епископ Никодим определя: „Сама по себе си Църквата не може да бъде някаква юридическа личност, както последната се определя от философията на правото и че тя не е някоя корпорация, която има началото си в едно съгласие от няколко лица, заинтересувани по някой предмет.“

През XVIII век в САЩ се водят остри теоретически борби и спорове за същността на държавния и политически строй. Авторът на Декларацията за независимостта на САЩ, Томас Джефърсън, стоящ на позицията за обществения договор и естествено право, пише: „Всичко в света се изменя, освен естествените права на човека. Тези права да се поставят и над издаваните от държавата закони. Когато между тях възникват съществени различия или противоречия, те трябва да се решават в полза на естественоправните положения. Всички хора са създадени и са надарени от своя Създател с някои неотчуждаеми права. Държавата е длъжна да осигурява тяхното спазване.“

Като реакция на рационализма и в духа на романтизма,

през XIX век се появява историческата школа в правото. Юристите от тази школа не приемат правото като дело на отделния човек, а като творение на народното правосъдие.

Савини: „Правото не се създава от законодателя. То произлиза несъзнателно от най-съкровената същина на народа, от народния дух. Развива се в историята и е стоящо във връзка с език, нрави и религия. Обявява отричане на естественото право и на позитивното право. Твърди, че естествено право не може да се докаже с факти. Трудно се обяснява причината за едновременното съществуване на естествено и позитивно право. Правото не е идентично с емпиричната правна действителност.“

Правото се развива под въздействието на историческите обстоятелства, продукт на народния дух.

Според Хегел „народният дух може да се схваща като степен в саморазвитието на световния дух“. Степенувайки този дух, Хегел във „Феноменология на духа“ стига до заключението, че абсолютното, това е само Бог.

Местр твърди, че съществува ред на Божие проявление, който ръководи политиката и изисква властта да стои над хората и да бъде свързана с божествения

источник. Върховната власт, единна и абсолютна, е Божие творение. Следва, че демократичният принцип е светотатствено узурпиране правата на Бог над хората. Шом властта се получава от народа или народът извежда закони, то човекът ръководи човека, като с това си присвоява право, което не му принадлежи. Това е сатанинско, защото поставя човека на мястото на Бога. Закон, който не може да бъде свързан с някаква висша воля, губи тайнственото си величие, което му е осигурявало почит и неприкосновеност. Политиката е правилна само когато е свързана с религията.“

Буркхард: „Осъществяването на чиста идея за правото в един конкретен правен ред води през несвършената работилница на човека.“

Освен основните школи в правната наука се появяват много течения, които определят различни критерии на правото, като разсъдка, откровението, опита, чувството, справедливостта, целта, мира, воля за подчинение, социалния идеал, правото на силния и т. н. Обаче мнозина автори не определят, не издирват изначалната причина за избрания критерий. Така както например Русо определя: „Справедливостта е установена от Бога и Той е единственият неин из-

точник. Държавата няма монопол върху правото.“

Шьо и Пуфендорф: „Естественият закон се корени само и единствено във волята на Бога. Макар и свободни същества, хората не могат да не се подчиняват на установените закони.“

Келзен: „Само чистата теория на правото може да изрази неговата същност.“

Такива определения ни дават:

Ренар: „Няма позитивно право, което да не се крепи на някакво схващане на естествено право. Но каква е същността на естествено право? То не е историческа, а метафизическа даденост. То не е дадено на хората, а на разума. То е един обективен принцип – правен ред. Ние не сме свободни да си даваме разум по желание. Разумът, който говори вътре в съвестта, диктува решението си императивно.“

Шьонфелд: „Юридическото априори, както всяко друго априори, не може да се получи от опита, но може да се получи върху опита на правната действителност, познатието на което винаги означава едновременно и познание на априорното. В този смисъл юридическото априори дава основанието на всеки юридически факт.“

Следва

Свидетелства

От 1 януари 1975 г. бяха преместени в друга енория – с. Поленица, на 2 км от града на изток, и с. Лилияно, на 9 км северно от града. Църквата в с. Поленица беше малка, обикновена, много занемарена. Имаше над покрива дървена кабинка, където беше скътана камбаната. По тясна стълбица от женско отделение хлисят се качваше да бие камбаната при нужда. А на покрива на много места керемидите бяха се разместили и дъждовната вода спокойно влизаше в храма. Трябваше да се направи ремонт. Но при приемането аз заварих съвсем малка стеснена сума в жупковната каса. През зимата, пролетта и лятото се набрах още малко средства. Някои миряни с добри сърца обещаха да дадат някой лев на заем, за да направим наесен ремонт на църквата. Повихахме и майстори, те встъпва да изправят дълга стълба, за да се изкачат на покрива, почнаха да се провирават през кабинката на камбаната. А тя стара и прогнила, наклони се на една страна. Наложи се да снемем камбаната, за да не се случат, ако падне.

Средствата ни малко, ремонтът на църквата – голям, а се явява и непредвидени неща. Сбърках пак настоятелите и решихме с малко средства да си направим

Погребаната камбанария

хубава камбанария. Идеята беше добра, лесно и бързо изпълнима. Четири седемметрови водопроводни тръби, свързани на три-четири места с винкел, отгоре – лек тежестен покрив и камбаната под него. Въпросът е ще се намерят ли такива тръби. Отивам в стопанския двор в Сандански, където бяха и работилниците. А там на едно място – камара тръби, точно каквито ми трябва. „С нас е Бо!“ – помислих си възвръдан. Влизам в работилницата при оксигенистите. Мъже с мускулести ръце и обгорени от слънцето лица ме погледнаха с учудване. Обясних ми защо съм при тях. Главният майстор прекъсна работата временно, за да ми обясня подробно. Усмихна се. „Идеята е много добра – казва той, – но трябва да имате разрешение от домакнина, за да вземем четири тръби за тази цел.“ Попитах го къде да потърся домакнина. Посочиха ми канцеларията, нахвърля се запъти веднага. И домакнинът ме гледа с учудване при поздравя ми. Разказах и на него за проектираната камбанария. Попита ме къде ще я поръчвам. Отговорих му, че в тяхната работилница. Даде ми разрешително, което занесох на майстора, отговорник на работилницата. Никой от тези хора до този момент не познавах, а се отнесоха много

коректно към мене. Уговорено беше, че ден преди Архангеловата задушница камбанарията ще бъде монтирана. Отговорникът ми каза да изкопаям за целта яма 1 метър дълбока, метър и половина на метър и половина широка, в която да се монтира винкелова рамка с болтове, закотвена в 50 см бетон. След като се изправи с кран камбанарията, да се залее и другите 50 см пак с бетон.

В стопанството имало кола, удължена с колесар и кран, който се движел с тази кола, за да товари и разтоварва пренасяните железни покривни конструкции за нуждите на стопанството. Отговорникът на работилницата ме представи на двамата машинисти, с които се говорихме да извозват камбанарията, което приписа с удоволствие.

Майсторите на църквата изкопаха ямата по дадените ни размери. Оксигенистите приготвиха железната рамка за основа на камбанарията. А цимент няма в складовите на „Топливо“. Отивам при архирейския наместник и го моля да ми даде поне три торби цимент, за да монтирам рамката. Той беше много страхлив. Пита ме какво ще правя с него. Разказах му подробно идеята за камбанарията и докато сме стигнали по този въпрос. А

той: „Как смееш да ги правя тези работи. Не виждаш ли какво е времето?“ Въпреки всичко даде ми три торби цимент. Монтирахме рамката и сме в очакване да се направи камбанарията, да се донесе и монтира. Беше уговорено всичко да се донесе в петък преди задушница и камбаната да извести на селяните, че утре е задушница.

Уви! Не било писано това да стане и с. Поленица да има хубава камбанария. Причините са следните.

Ние с майсторите в храма очакваме да дойде колата с крана и да бъде монтирана камбанарията. Мина 5 часа следобед, няма я. Стана 6 часа, няма я. Почакахме още малко и се досещахме, че няма и да дойде.

Около 7 часа се прибрах вкъщи. Телефонът настойчиво звъни. Вдигам слушалката и чувам дрезгавия глас на наместника, който ми се кара, че не съм вдигнал веднага телефона, та звънял половин часа. Крещи: „Какво строиш по Поленица, та мене да ме викат в градския съвет заради тебе?“ Силно нервирам, ми обяснява, че утре сутринта трябва да се явим с него в съвета. Но той склонил това да стане в понеделник, понеже утре е задушница и ние сме възпрепятствани. „В понеделник сутринта заедно трябва да се явим при

председателя на съвета“, завърши задъхан нареждането си наместникът. Казах му, че не трябва да се вълува, и въобще той да не ходи в съвета, защото смятам, че аз сам ще се оправя с положението. „Аз съм наместник! – отговори ми сърдито той. – И затова и мене викат с тебе, за твоите необмислени постъпки.“

В понеделник сутринта пак звъни, заедно да отидем в съвета. Отидох и го помолих той да не ходи. Това за мене беше сигурен провал. Не се съгласи. Отидохме.

Председателят на съвета, главният инженер и секретарят на съвета, а срещу тях седнаха двама свещеници, виновници без вина.

– Какво строиш при църквата в с. Поленица? – попита ме председателят.

– Нищо – отговорих спойно аз. И обясних – Понеже камбанарията беше се наклонила, свалихме камбаната. Проектирахме да направим хубава камбанария на църквата, поръчахме я и тя е вече готова, трябва само да се пренесе и монтира. Четири седемметрови водопроводни тръби, свързани на няколко места с винкел, и тежестен покрив отгоре. Това строеж ли го наричате, другарю председател?

Преди той да ми отговори, намеси се наместникът с въпрос към мене:

– Тези неща защо аз не ги знам?

– Как не ги знаеш? – реагирах аз. – Нали ти обясних всичко, когато купих цимента от тебе!

Той бе да обрне внимание на думите ми, обръща се към председателя и казва с умилкава глас:

– Другарю председател, ние сме събъркали, че не сме потърсили разрешение от вас.

– Ясно! – отговори председателят и ни освободи. Тръгнах си за вкъщи огорчен, с разбунтувано в گردите сърце.

Следобед отидох на стопанския двор и не видях хубавата ни камбанария, а научих печални новини. „Приятелите на църквата“ като разбрали, че се прави камбанария, наредили на КАТ в ления на извозването и да спират от движението колата „поради неизправност“. А на оксигенистите – да нарежат конструкцията на парчета. Ако не сторят това, ще бъдат съдени. Те, работниците, нарязали с оксиген камбанарията със сълза на оч, като да са погребвали жив човек. На другия ден отидох в църквата и наредих да затрупат ямата. Там погребаме за вечни времена монтираната винкелова рамка и сбръщаните мечти за хубавата камбанария.

Протоиерей Георги АШИКОВ

Мъченическият погвиг на св. Поликарп Смирненски

Когато Поликарп влизаше в стадиона, чу глас от небето: „Бъди силен, Поликарте, покажи се мъже!“ И никой не видя гяворещия, но гласа чуха тези от нашите, които присъстваха. А след като той бе доведен, настана голям шум сред онези, които бяха чули, че Поликарп е бил заповен.

— И така, след като го доведоха, проконсулт го запита, дали той е Поликарп. И след като си призна, проконсулт започна да го убеждава, като казваше: „Засра ни се от възрастта си“ и остана тит, обичайни за случая думи: „Закъли се в гения на цезаря! Покая се, като кажеш: погуби безбожниците!“ А Поликарп със спокойно лице погледна тълпата от беззаконници езицищи, [сбрана] в стадиона, размаха ръка към тях, въздъхна силно и като погледна към небето, рече: „Погуби безбожниците!“

Но проконсулт настоя и каза: „Закъли се и ще те отворжи! Оуди Христос!“ Поликарп отвърна: „Осемдесет и шест години Му служи и в нищо не ме е онеправдал. И как мога да злословя срещу моя Цар, Който ме е спасил!“

А проконсулт отново настоя и каза: „Закъли се в гения на цезаря!“ Той отговори: „Ако напразно мислиш, че

ще се закъли в гения на цезаря, както казваш ти, преструвай се, че не ме познаваш кой съм; чуй ме ясно: християнин съм! Ако желаеш да научиш слобото на християнството, дай [ми един] ден и чуй!

Проконсулт каза: „Убеди народа!“ Поликарп отвърна: „Тебе бих могъл да сметна достоен за разговор, защото сме учени да отдаваме според дълга мест на началствата и властите, определени от Бога, стига да не ни вредят. Онези обаче не смятам за достойни да се защитавам и пред тях.“

А проконсулт каза: „Имам диви зверове, на тях ще те хвърля, ако не се откажеш.“ Поликарп отвърна: „Викай [си], защото не може да има покъние от по-добро към по-лошо, но добре е да се поправим от злина към праведност.“

А онзи отново [се обърна] към него: „Ще направя така, че да бъдеш разпален от огъня, ако пренебрегнеш зверовете, освен ако не се покажеш.“ Поликарп отговори: „С огън запаливаш това, което изгаря за час и скоро след това изчезва, защото не знаеш огъня на бъдещия съд и вечното наказание, който чака нечестивците. Но какво се бавиш? Хайде, [прави] каквото желаеш!“

Той говореше тези и много други неща, обзет от смелост и радост, и лицето му се изпълваше с благодат, така че той не само не бе сломен, объркан от онова, което му говореха, но напротив: проконсулт беше изумен и изпрати своя глшатая в средата на стадиона да обяви три пъти: „Поликарп се призна, че е християнин.“

След като това бе обявено от глшатая, цялото множество от езицищи и юдеи, живеещи в Смирна, с недържан гняв и силен глас завикаха: „Този е учителят на Азия, бащата на християните, унищожител на нашите богове, ученият мнозина да не възлюбват и да не се покаяват!“ Като казваха това, завикаха и поискаха от азиарха Филип да пусне на Поликарп лъва. Но той отговори, че не му е позволено, тъй като игрите са приключили.

Товага те решиха да изважат в един глас Поликарп да бъде изгорен жив. Защото трябваше да се изпълни видението, което му се яви при възвлавашката, когато, виждайки я да гори, докато се молише, обърна се и пророчески каза на вершите, [които бяха] с него: „Трябва да ме изгорят жив.“

Из книгата „Светоотеческо наследство. Изборник“

Св. Йоан Дамаскин

За добродетелите и пороците

Прочее, трябва да се знае, че човек, бидейки двойствен — съставен от душа и тяло, притежава и двойствени усещания и съответно — техните добродетели; като пет са душевните и пет телесните. А душевните възприятия, които езицеските философи ги наричат възможности, са следните: разум, мисъл, мнение, представа и усещане. Телесните пък са: зрение, обоняние, слух, вкус и усещане. Откъдето двойни са и техните добродетели, двойни и пороците. Така че е нужно всеки човек да знае ясно колко са душевните страсти и какви са телесните.

За душевните добродетели казваме, че съществуват четири най-извисени, които са следните: мъжество, разумност, благородие и справедливост, и от тях се поражда душевните добродетели: вяра, надежда, любов, молитва, смирение, кротост, дълготърпение, издръжливост на злини, доброта, негневливост, божествено познание, безстрашие, простота, невъзмутимост, непритворство, неусетност, невисокомерност, независтливост, безхитрие, несребролюбие, състрадание, милосърдие, дарителство, безстрашие, безпачалие, разкаяние, достопочтеност, боязнь, желание за бдени добрини, стремеж към царството Божие, възжелдане за бдем осиновени [от Бога].

Телесните добродетели са следните (или по-скоро средствата на добродетелите), получаващи се в знание и от Бога, водещи човека във всяко притворство и угодничество, в напредъка на смириенето, и към безстрашие. И това са: въздържание, пост, жадуване, будуване, нощно стоене, непрестанно коленичене, немисне, еднодрешие, ядене на сухежбина, оскъдно ядене, бързо ядене, пиене на вода, а не на вино, лежане на постеля на земята, бедност, безимотие, занемареност, некорктенисне, несамолюбие-

вост, уединение, спокойствие, седене вкъщи, оскъдно, самодостатъчност, мълчание, вършене на дело със собствените ръце и всякаква поносимост на зло, упражнение на тялото, всички от които са именно най-нужни и полезни, при положение, че тялото е здраво и когато е обеплоковано от плътски страсти. А ако блудева и е оцеляло с Божия помощ от тях, не са толкова необходими, тъй като светото смирение и молитва изпълват всичко.

Дължни сме прочее да кажем и за душевните, и за телесните страсти. А душевните страсти са тези: забрава, невежество, от тези именно страсти окоото на душата, т. е. умът, помрачен, се управлява от всички страсти, каквито са тези: безбожие, неправилно мнение, т. е. всяка ерес, сквернословие, гняв, яд, злочност, избухливост, човеконенавист, злопаметност, злословие, осъдителство, неразумно униние, страх, боязнь, свадливост, ревност, завист, пранословие, възгордяване, притворство, лъжа, неверие, желание за повече, желание за материални придобивки, пристрастие, привързаност към земни неща, равнодушие, стиснатост, неблагородност, мърморене, тиселавие, предубеденост, намусеност, самохвалство, властолубие, старание да се харесам на хората, измамничество, безсрамие, нечувствителност, ласкателство, престоленост, примехуелство, двуличие, свикване с греховите на страстната част [на душата] и непрекъснато занимаване с тях, блудяне на мислите, любов към себе си — родителка на всички злини; и коренът на всяко зло е сребролюбие, и злонравие и порочност.

А телесните страсти са: лакомия, ненаситност, разжоск, пиене, скришно ядене, всякаква страст към удоволствия, блудство, прелюбодейство, необузданост, нравствена нечистота, кръвосмешение, развращаване на деца, ското-

ложество, зли желания и всички противостествени и срамотни страсти, кражба, обирание на светини, разбойничеството, убийство, телесно отпускане и наслада от сенията на плътта (когато тялото е по-здраво), гадателства, магии, заклинания, тиснегателство, клокарство, коктени-

Паракистът с гроба и пещерата на св. Йоан Дамаскин в манастира „Св. Сава Овощени“, Палестина

чене, гласене с обеци, празни приказки, украшения, масаж на лицата, осъдително безделие, блудяне на мислите, хазарт, пристрастие и злоупотреба със светски удоволствия, живот заради тялото, който затлъстява ума и го прави земен и животински, и никога не позволява да се издигне към Бога и към усъвършенстване на добродетелите.

Корени на всички страсти и както някой би казал — буйства — са любов към удоволствието, любов към славата, любов към парите, от които се ражда всяко зло. Но не съгрешава човек в никакъв грях, ако преди това, както казва най-мъдрит между аскетите Марк, не са го надвили и подчинили на могъщи гиганти; именно: забравяне, нехайство и невежество. Тях ги поражда удоволствие и отпускане, това — да обичаш слава сред хората, подмазване. А пръвичен причинител на всички тези и в качество-

то на най-зла майка, както се каза вече, е самолюбие, или неразумна любов към тялото и силната възбуда, защото разпильяване и освобождаване на разума по шег и срамнодумства са гостоприемници на много злини и падения, като волнодумството и смеха.

Освен всичко това,

ради това [той], потиснат поради липшаване от възжелаваното, се подхвърля на гняв, яд, тъга и злопаметност.

Но ако посредством пристрастието и шо-годе утвърден навик, изглежда, че неусетно и нечелимо човек се носи чак до края на неразумното пристрастие,

тримерието на душата, рещихме следното кратце да изложим.

За тридността на душата

Душата се разделя на три: разумна, чувствена и гнявова. От разумната греховете са следните: неверие, ерес, неблагоприятие, злословие, неблагоприятност, и одобрение на телесните грехове, които се поражда от страстия дял [на душата]. Лечението на тези злини е непоколебимата вяра в Бога, истиниците и твърди и правствени догмати на благочестието, непрестанна грижа за помислите на духа, чиста и непрестанна молитва, както и причастване пред Бога.

За чувствената

На чувствената дял греховете са следните: малодушие, омраза, коравосърдечие, злопаметност, завист и убийство, непрекъсната грижа за таква неща. Лечението и терапията на тези е човеколюбие, любов и доброта.

За нагоновата

На нагоновата дял греховете са следните: чревоугодие, лакомия, обилно пиене на вино, блудство, прелюбодейство, нечистота, необузданост, любов към парите, страст към празна слава, и към злато и богатство, и към плътски удоволствия. Тяхното лечение е: пост, въздържание, дълготърпение на злини, нестежание, раздаване на личните средства на бедните, стремеж към онези бъдещи безсмъртни блага, търсене на царството Божие и искрено желание за осиновяване от Бога.

Нужно е да напишем нещо и за пренеката на помислите, родени от страст, чрез които се извършва всеки грях.

Осем са всички помисли, обхващащи злото: помисъл на чревоугодие, този на блудство, на сребролюбие, гняв, тъга, небрежност, тиселавие, високомерие.

Превод от старогръцки Светослав РИБОЛОВ Преводът е направен по изданието на Ж.-П. Мин

Защо трябва да четем творенията на светите отци на Църквата

И нещо за новите издания на светоотеческа книжнина

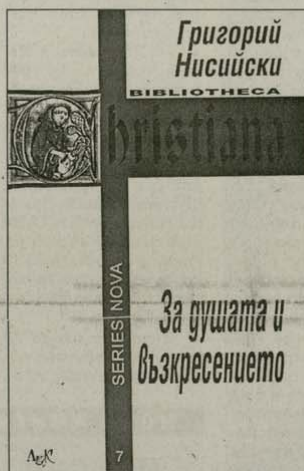
Както един православен християнин търси и намира свой духовен отец, който да го напътства в израстването му по пътя към съвършенство и така този отец става за него особен критерий за истината на вярата и благодатен извор на духовни грижи, така и съборното съзнание на Църквата, нейните членове вкупом водени от нейния Глава Исус Христос и под прякото действие на Светия Дух, изпратен ни от Спасителя при основаването на Църквата, са приели за свои духовни наставници една немалка група мъдри мъже. Те чрез собствения си живот и чрез творчеството си са показали що е Православие от първите години от съществуването на Църквата. Както казва старецът Паисий, само в Православието и до днес се явяват светии, така че, противно на това, което пише в учебниците, можем да кажем, че епохата на светите отци не е приключила, благодатта не е отпеглена от Православието и за това свидетелстват точно хора като стареца Паисий.

Както светата Литургия, така и светите догмати на Църквата са изваяни в слово от тези мъдри мъже в името на християнската проповед и светия християнски живот. Отците на Църквата са предали библиейските истини с най-точни думи на Вселенските събори – тогава, когато някои църковници в опитите си да осъзнаят казаното в Швеци, Писание, са изпаднали в неправилно учение.

Тий като светите отци са писали своите произведения на древните езици, се е наложило още след Покръстването ни да започнем превеждане на един от най-брилянтните текстове от древната християнска книжнина. Така на български още в зората на българската християнска култура са се появили текстове на говорим език на Псевдо-Дионисий Ареопагит, св. Йоан Златоуст, блж. Теодорит Кирски, св. Йоан Дамаскин и много други. Тази благочестива традиция е продължила през цялата ни средновековна история. Въдъхновени от древнохристиянските автори, много български църковници започват да пишат на старобългарски език безценни трудове, които и днес се четат не само от изследователите. А произведението на Търновската школа през XIV век завинаги ще останат в съкровищницата на исихастката книжнина. За съжаление, след падането на Българското царство под властта на турските султани и унищожаването на високото българско образование тази практика бива постепенно забравена.

Ново оживление настъпва в началото на XX век, когато в проповедническата дейност на Църквата възниква нуждата от такива текстове, а Министерството на образованието препоръчва да се четат творения на св. Йоан Златоуст. Излизат сборници с негови беседи. Превеждат се и други текстове, но науката ни тогава още няма сили да събере систематично наличния материал и да предприеме организирано превеждане на светоотеческите творения. Освен това, широко застъпеното образование по класически езици в тази епоха рядко занимава учениците с християнски текстове. Въпреки това, през XX век израства едно високообразовано поколение от учени.

След като през последните 30 години Институтът по старобългаристика постигна забележителни успехи в научната работа, се възроди и интерес към текстовете на светите отци. Слава Богу, с тази преводаческа работа се заеха млади хора, изпълнени с ентузиазъм, християнска любов и дълготърпение. Така през последните петнадесет години бяха преведени на новобългарски език произведения на св. Василий Велики, св. Григорий Богослов, св. Максим Исповедник, св. Симеон Нови Богослов, блж. Августин, Тертулиан, св. Игнатий Богоносец, св. Йоан Дамаскин и др.

Съвсем наскоро с Божия помощ излязоха наред три нови произведения на светоотечески творения на новобългарски език – св. Дионисий Ареопагит – „За небесната йерархия“ и „За църковната йерархия“, св. Григорий Нисийски – „За душата и възкресението“, в превод от старогръцки на Иван Христов, и свети Августин – „За учителя“, в превод от латински на младия преводач Петър Роголски.

Доц. Иван Христов е завършил Санкт-Петербургския университет и е начел на научните си търсения под опеката на всеизвестния акад. Лихачов. След среднощен усилен едногодишен труд той представи новобългарския превод на въпросните Псевдо-Дионисиеви текстове, които се смятат за най-добрите богословски съчинения на IV в. В тях християнският мислител е успял да избяга в понятията на езическата философия чисто християнски идеи – текст, който е бил обект на коментари през цялото Средновековие и си остава един от малкото извори на прозрения относно ученето за духовните сили. Преводът е снабден с подробен индекс на имената, изключително помезен новобългарско-старогръцки-старобългарски речник на по-важни понятия от въпросните текстове, индекс на пагинацията в Патрологията грека, индекс на гръцките схолии към текста, подробен библиография, подробен коментар към текста, който сам по себе си е изпитание за интелекта на читателя.

Тези два текста са важен извор както за християнската философия, така и за литургиката и аскетиката. Съзерцателният богосмислен метод на богословстване може да се окаже труден за приемане духовна храна, ако човек подходи с постмодерните си разбириания за приемане на информация. Далеч от нашата епоха на десемантизирани езикови конструкции, този превод се старее да изрази в пъпната дълбоко изживяната смисленост на езика, който се опитва да предаде мисленето за Бога. Съвременният български език може да се зордее с този изряден превод.

Превод на доц. Иван Христов, който излезе през последния месец, е „За душата и възкресението“ на св. Григорий Нисийски. В духа на професионализма при работа с извори, Иван Христов прилага и паралелен текст на старогръцки език. За достояността на превода може да съди всеки, който вземе това издание, но бихме искали да обърнем внимание на Index Verborum Potiorum, приложен след текста, който ни дава местата в книгата на голем брой по-важни понятия. Учебната стойност на този текст е безспорна, само можем да съжаляваме, че малко издатели, поради откъснатостта си от тази материя, осъзнават нуждата от прилагане на паралелни текстове на оригиналния език. Нека повторим, че хората, ползващи или поне учили тези стари езици, далеч не са малко. Текстът разглежда важните въпроси за възкресението на човека с плът, любовта към безпредельния Бог, библиейското учение за рай и ада. Структурата на книгата наподобява донякъде „Федон“ на Платон; дискусията е относно последните дни на св. Василий, който наскоро бил починал. Единствената критика, която може да се отправя, е към корицата на книгата. Тя е много далече от православната естетическа традиция, а не разва околото по никакъв начин.

Другият текст, който бихме искали да представим на вашето внимание, е на блж. Августин – „Трактат за учителя“. Този превод е резултат от двугодишен труд на асистента по френски синтаксис във ФКНФ Петър Розалски, който познава прекрасно не само френски и италиански, но и латински език. Възпитан от потомци на помски учители, дошли у нас след Освобождението, той е пример за учител, отпаден на своето призвание. Преводът е снабден с паралелен текст на латински език по изданието на Ж.-П. Мин, голям и задълбочен преговор и подробен коментар. Трябва да отбележим, че тази книга влиза в детайлите на мисленето относно езика и неговото богословско осмисляне, като изява на интелекта в абстракция. В контекста на християнското възпитание и образование се налага да се отговори на въпроси, които едва през XX в. науката семиотика зададе. Похваляна е твърде задълбочената работа на един толкова млад човек, посветил живота си на родното образование, воден от искрената си вяра.

Материалът подготви Светослав РИБОЛОВ

ТАЛОН ЗА АБОНАМЕНТ за „Църковен вестник“ и сп. „Духовна култура“

Посочете изданието и периода от време, за което искате да се абонирате (моля, попълвайте четливо с печатни букви):

Име..... Презиме..... Фамилия.....
гр./с..... п. код..... общ..... обл.....
ж.к..... ул..... №..... бл..... вх..... ап..... тел:.....

Изпращайте на адреса на издателството попълнения талон за абонамент с приложена квитанция от пощенския запис или копие на платежното нареждане.

(Цените за абонамент и адресът на издателството са публикуван на 8 стр.)

Български църковни общини зад граница

Българите днес има навсякъде по света. От десетки хиляди до отделни единици те населяват различни страни и места в тях, търсейки своето препитание или следвайки някаква участ: семейна, политическа, професионална и т. н. Независимо от тяхната численост, българите, както и всички други емигрантски групи, създават и свои организации. В повечето случаи това е църковна, съответно православна църковна община. Оценявайки важноста на религиозния живот и убедени в необходимостта от запазване и поддържане на общите православни традиции на българите от различни краища на страната ни, нашите сънародници основателно се спират на тази форма на земляческа организация. Тук играе решаваща роля и личността на свещеника, който обикновено се изпраща от Родина, от Българската православна църква (БПЦ), служи им за връзка – както между тях самите, така и с България, с различни институции в нея.

Така навървяни, безлезите на българските църковни общини зад граница имат много и понякога сложни очертания. Най-напред трябва да се изтъкне, че тези български църковни общини се основават по свой начин, а не от България, съответно не непременно от Светия Синод на БПЦ. Църквата ни в много случаи е подпомагала организирането на една община още от началото, но сама изключително рядко е иницирала организирането ѝ.

Второ, тези общини се организират от определена група хора, която – особено в първите стъпки на учредяването – по правило е еднородна както по местопроизход (т. е. членове те ѝ са от един и същи край на България), така и по политически убеждения (това важи особено за емиграцията след Първата и най-вече след Втората световна война, когато у нас се установява комунистически режим). Тези учредители на общината в много от случаите придобиват и почти изключителни права над имуществото на църковната община (основно това е храмът и помещението за срещи на хората след богослужение).

Политическата принадлежност на сънародниците ни към една или друга партия често създава сериозни затруднения в общуването между тях. Не са редки случаите, когато

способни и ценни членове на църковната община откъсват да се включат в настоятелството или дори да идват на богослужения и други сбирки, по-късно там вече има привърженици на други партийни ориентации.

В тази връзка трябва да се знае, че през годините на комунистическата власт в България беше извършено трудно да се обдува с много от църковните общини зад граница. Някои от тях дори се отцепиха от БПЦ и начело с архимандрит Кирил Йончев (сега Питсбъргски архиепископ от Светия Синод на Американската православна църква) преминаха на починение на други църковни юрисдикции. Тези общини и до днес не поддържат официални отношения с нашата църква, макар техният висш ръководител, архиепископ Кирил Йончев, да беше признат от Св. Синод и поддържа нормални отношения с него. Подозренията винаги бяха, че свещениците, изпращани от България, са сътрудници на българските тайни служби. От друга страна, не беше възможно българският свещеник в дадена страна да не поддържа най-формални отношения с българското посолство. Възрастът е деликатен. Бяха натрупани много неприятни емоции и обвинения, пречеше се за дейността на църковните общини или определени сънародници направо ги напускаха. Наистина, покойният Български патриарх Кирил беше изрекъл ключовата фраза: „Ние нямаме две отечества!“ Това беше позицията на БПЦ в страната, където тя трябва да намери своя *modus vivendi*, и тя беше единствено правилната.

В тези общини основната тежест винаги е падала върху богослужението и последващите го землячески срещи или тържества за някой национален или просто популярен празник (напр. 24 май, Гергьовден и др.). По-скоро като изключение, отколкото като правило, при църковните общини се организират училища или само по вероучение, или по български език, съответно и по други предмети на роден език. Како учители служат свещеникът, неговата съпруга, когато има нужната квалификация, или други подходящи сънародници. Много често, особено в САЩ, по подобие на гръцките и други църковни общини, в българските общини се създават и работят женски, мла-

дежки, спортни и пр. дружества, кръжоци по българска музика и танци, българска кухня и т. н.

Осигуряването на българските църковни общини с „предмети на културата“, т. е. с богослужбени одежди, книги, свещници, потири и друга утвар беше грижа на Св. Синод на БПЦ. Те се даряваха като знак на добра воля. Заедно с това се изпращаха печатни издания на БПЦ, включително „Църковен вестник“ и сп. „Духовна култура“. Периодично тези общини се посещаваха от български архиереи, определени от Светия Синод да отговарят за тях. Най-напред това се осъществява за Америка и Австралия и беше задължение на избрания от Св. Синод Нюйоркски митрополит Андрей (+1972 г.). По-късно му се изпращат като помощници или самостоятелни администратори на отцепящите се от митрополит Андрей общини епископите Левкийски Партений, Знеполски Йосиф (Диков), Главнишки Симеон (сега Западно- и Средноевропейски митрополит), Знеполски Дометиан (днешният Виднишки митрополит). След смъртта на митрополит Андрей разделение се запазва. Оформят се две епархии с ранг митрополии (Нюйоркска и Акронска). Там служи вече като митрополит Йосиф (Диков), после служат митрополит Геласий, бившият Велички епископ и сега Американски и Австралийски митрополит Йосиф (Восаков), при когото от практически съображения двете епархии се обединяват в една.

Общо взето трудни са отношенията между българските общини, особено в САЩ и Канада, не поделени са и отношенията им със Св. Синод в София. Българският патриарх Максим успява да отиде през 1978 г. на посещение при тях, което не минава без усложнения, предизвикани от хора с крайни настроения. То беше подготвено от Нюйоркски митрополит Йосиф (Диков) и стана израз на грижата на Св. Синод към нашите църковни общини и към сънародниците ни в Северна Америка. Патриаршеското посещение се превърна в истински празник за българите в САЩ и Канада. И днес много сънародници се гордеят, че са били кръстени, венчани или са получили друго благословение именно от Българския патриарх по време на пребиваването му при тях.

От 1980 г. Главнишки епископ Симеон, междувременно добил американско гражданство, с назначен за патриаршески викар (наместник, помощник) за Западна Европа със седалище в Булапеща. Избрана е унгарската столица за седалище не само защото там има стара българска църковна община, но и поради по-евтината издръжка на офиса му в една източноевропейска страна. В интерес на истината, това все пак е съвсем в центъра на Европа. От друга страна, много по-лесно е за един американски гражданин да пътува из Западна Европа в изпълнение на пастирски задължения, с него по-лесно общуват сънародниците ни, сътрудничат му и съответните институции в западноевропейските страни, където епископ и после митрополит Симеон работи със сънародниците ни.

От 1986 г. епископ Симеон е повишен в Западноевропейски митрополит, като установява и второ седалище в Берлин. Общините в Европа междувременно са се увеличили: Булапеща и Виена, Мюнхен, Щутгарт, Берлин, Брюксел, Париж, Лондон, Стокхолм, Малмьо, Гьотеборг, Копенхаген, Осло (макар в някои случаи един свещеник да обслужва по две и повече общини).

Днес има около 40 български църковни общини зад граница, но от

тях само две трети поддържат „нормална“ връзка с БПЦ. Като изключим общините под ръководството на архиеп. Кирил Йончев, трудности има например с общината в Лос Анджелис, която приема юрисдикцията на Св. Синод, но не и на Американския митрополит. Това е прецедент в каноническото право, но се понася с мъчнание. За всички е ясно, че е по-важно българите в този мегаполис да имат свой каноничен свещеник и да поддържат духовен живот. А времето лекува всичко.

През последните 3-4 десетилетия на XX век българските църковни общини в Америка и Австралия преживяха и друго изпитание. Отцепилата се от Сръбската църква Македонска православна църква, макар и непризната, започна с пропагандни методи да привлича в своите новообразувани общини в Европа, Америка и Австралия онези наши сънародници, които произхождат от пределите на древната римска и византийска провинция Македония (главно от гръцка Македония) и Република Македония) и вече се определят като особен етнос в разрез с бащините си и исторически обосновани убеждения за български произход. При това за зла участ на останалите българи, именно тези македонски българи са били дейните

организатори на църковните ни общини по онези континенти, те са давали основните средства, на тяхно име са били регистрирани общините и имотите им, носейки названието „македонобългарски“. По този начин се загубиха не само храмове и имоти, както и много добри сънародници и членове на църковните ни общини зад граница, но и постепенно се затри от съзнанието им тяхната българска етническа принадлежност. Това е един колкото сложен, толкова и добре известен процес, който не искаме да коментирам, но не мога да не го спомена.

През 1992 г. в БПЦ се създаде разкол, чиито инициатори имаха намерение да овладят властта в Църквата. Това не им се удаде, но те не се предават. Още от началото на разкола неговите дейци се опитаха да дублират структурите на църквата както в страната, така и в чужбина. Бяха създадени 1-2 разколнически църковни общини зад граница, в Ню Йорк пък свещеникът, племенник на разколнически епископ у нас, заедно с настоятелството на тамошния храм премина на към разкола. Последваха съдилища, недостойни постъпки, охувления и пр. От това страдеше главно единството на сънародниците ни зад граница.

Следва
Доц. д-р Иван ЖЕЛЕВ

НОВИ КНИГИ

Излезе от печат и вече е в продажба фундаменталният труд на Леонид Успенски „Богословие на иконата“.

Българското издание е дело на издателство „Омфор“ към фондация „Покров Богородичен“.

Може да считае това за принос не само в българската църковна просвета, но и в културния ни живот изобщо.

„Богословие на иконата“ е елемент от единното тяло на Православното предание. Читателят среща сериозен подход към тайната на свяшеното изображение, получава дълбочено познание за развитието на църковното изкуство на християнския Изток от първите му стъпки в катакомбите до днес.

Съвременното, това е най-достъпното въвеждане към историята и богословието на иконата и е основен текст, върху който се градят повечето от съвременните изследвания в областта на иконографията.

Леонид Успенски е един от най-значимите иконографи и иконолози на XX век. Потомах на руски емигранти след болшевишката революция, той живее и твори в Париж, където се престава в Господа през 1987 г.

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА 2002 г.

„Църковен вестник“

сп. „Духовна култура“

1 година 19,20 лв
6 месеца 9,60 лв
3 месеца 4,80 лв
1 месец 1,60 лв
Цена на 1 брой 0,50 лв

1 година 16,80 лв
6 месеца 8,40 лв
3 месеца 4,20 лв
1 месец 1,40 лв
Цена на 1 брой 0,90 лв

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА

СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ №4
тел. 987-56-11

тел./факс 980-30-16

Главен редактор
АНГЕЛ ВЕЛИЧКОВ

Ръкописи не се връщат.

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ
ТБ Бюхизм, клон Европа – София, пл. „Св. Неделя“ № 19
банков код: 660 96 608, сметка: 1018147018

Сумата да се изпращат с пощенски запис или по банкова сметка, а
когато да се изпраща точният адрес и подкрепящ код на получателя!

Напомяме, че „Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и
изображения и не бива да се използва за битови нужди.